

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горовий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували* В. Бондаренко, О. Ворошилов, С. Горова, Ю. Половинчак. *Адреса редакції:* НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044)524-25-48, (044)525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbu.gov.ua/siaz.html. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 30
(22 квітня 2010 р.)**

ЗМІСТ:

У ЦЕНТРИ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	6
АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ	17
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	19
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	23
ПОЛІТИКА	27
ЕКОНОМІКА.....	32

КИЇВ 2010

У ЦЕНТРИ УВАГИ

У Харкові відбулася зустріч Президентів України та Росії у вузькому колі та українсько-російські переговори в розширеному складі під головуванням президентів обох держав

21 квітня в Харкові відбулася зустріч Президента України В. Януковича з Президентом Російської Федерації Д. Медведевим у вузькому колі, а також під головуванням Президентів обох держав – українсько-російські переговори в розширеному складі.

В. Янукович і Д. Медведев обговорили питання міжрегіональної співпраці, подолання кризових явищ в економіці, «переведення відносин України та Росії на довгострокову стратегічну спільну основу».

Останні п'ять років були непростими для українсько-російських відносин і характеризувалися охолодженням між нашими країнами, констатував Президент. При цьому глава Української держави окремо відзначив значну взаємну інтегрованість економік обох країн. «Тому ми повинні використовувати наявні можливості для того, щоб отримувати економічний ефект», – переконаний В. Янукович.

За словами Президента, сьогодні у відносинах України та Росії накопичилася низка питань, що потребують вирішення. Серед них він, зокрема, назвав митні процедури та міграційні механізми. «Вважаю, що ми повинні піти шляхом спрощення цих механізмів», – сказав він.

В. Янукович також звернув окрему увагу на проблеми екології.

Президент запропонував, щоб відповідні двосторонні комісії відпрацювали всі зазначені питання до 17 травня, щоб їх можна було розглянути під час офіційного візиту Д. Медведева в Україну і вийти на конкретні рішення.

Президент висловив упевненість, що зв'язки між нашими країнами в усіх сферах розвиватимуться. «Сьогодні ми зробимо серйозний крок на шляху зміцнення відносин між Україною та Росією», – зазначив він.

Зі свого боку, Д. Медведев відзначив довгоочікуваність нинішнього заходу. «Такий формат спілкування необхідний», – сказав він. За словами Президента Росії, серед питань, що вимагають вирішення між нашими країнами, – умови роботи бізнесу, розвиток інфраструктури, митні процедури.

Д. Медведев підтримав ідею В. Януковича щодо розгляду цих питань під час його травневого візиту в Україну.

Президент РФ також запропонував продовжити співпрацю між нашими країнами в гуманітарній та екологічній сферах.

«Не повинно бути пауз і має бути постійна увага центральної влади», – резюмував він, говорячи про українсько-російські взаємини. Президент Росії

також висловив переконання, що його нинішній робочий візит в Україну в цьому контексті є, безперечно, дуже важливим.

За підсумками зустрічі глав держав та українсько-російських переговорів Президент України В. Янукович та Президент Росії Д. Медведєв підписали Угоду між Україною та Російською Федерацією з питань перебування Чорноморського флоту РФ на території України.

Також у присутності глав держав були підписані доповнення до газових контрактів від 19 січня 2009 р. Ідеться про доповнення до контракту між ВАТ «Газпром» та НАК «Нафтогаз України» про купівлю-продаж природного газу на період між 2009–2019 рр. та доповнення до контракту між «Нафтогазом України» та «Газпромом» про об'єми та умови транзиту газу через територію України у 2009–2019 рр.

Доповнення підписали голова правління ВАТ «Газпром» О. Міллер та голова правління НАК «Нафтогаз України» Є. Бакулін.

Президент України В. Янукович переконаний, що підписані українсько-російські документи відкривають новий етап продуктивних відносин між двома країнами.

«Ми зробили, як і обіцяли, черговий крок у цьому напрямку – відкрили нову сторінку у відносинах України та Росії. Ми підписали важливі для наших країн угоди – важливі для економіки, для наших громадян», – сказав В. Янукович на прес-конференції після церемонії підписання документів.

Глава держави назвав безпрецедентним рішення, ухвалене з газової тематики. Безперечно, зауважив Президент, важливість та актуальність врегулювання газового питання не потребує додаткових пояснень. «Ціна на газ – це конкурентоспроможність наших підприємств та економіки в цілому», – наголосив він.

Президент особливо відзначив важливість того факту, що російська сторона в цій темі погодилася на пропозиції української, а відповідне рішення було прийнято в короткі терміни.

«Україна впродовж десяти років отримає реальний інвестиційний ресурс, який буде наданий Росією і становитиме близько 40 млрд дол.», – підкреслив Президент, додавши, що зазначені кошти розпочнуть надходити вже з квітня.

Відповідаючи на запитання, він повідомив, що частина отриманого ресурсу піде на соціальні потреби громадян України, реалізацію інвестиційних проектів, фінансування та модернізацію Збройних сил. Крім того, на переконання глави держави, має бути розроблена і активно вводиться в дію протягом ближчих десяти років програма з впровадження енергоощадних технологій в Україні.

«Рішення, що сьогодні прийняті, були нами вистраждані. Вони носять особливий характер через складну економічну ситуацію в Україні та в Росії», – зазначив Президент, підкресливши, що у важкі часи гарні сусіди завжди приходять на допомогу одне одному.

Зі свого боку, сказав він, Україна прискорила рішення з такого важливого для

Росії питання, як перебування на нашій території Чорноморського флоту РФ. За словами Президента, це питання розглядалося також у контексті підтримки системи колективної європейської безпеки.

Президент також повідомив, що відбулася важлива нарада з питань підготовки офіційного візиту Д. Медведєва в Україну, під час якого наші країни планують зробити ряд важливих кроків назустріч одна одній.

Крім того, під час зустрічі керівників прикордонних областей України та Росії було ухвалено рішення про проведення восени 2010 р. економічного форуму в Краснодарському краї, а у 2011 р. – у Донецькій області.

«Новий етап наших відносин сприятиме розвитку економічних, традиційних дружніх відносин українського та російського народів», – переконаний Президент *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua). – 2010. – 21.04).*

Заява Президента України В. Януковича за підсумками українсько-російських домовленостей у Харкові

Наша зустріч із Президентом Росії – четверта за останні два місяці.

Це ще раз підтверджує послідовність взятого нами курсу на нормалізацію відносин з Російською Федерацією.

Харківська зустріч, як і попередні, була насиченою і результативною.

Сьогодні ми з Дмитром Анатолійовичем провели важливі переговори із широкого кола питань українсько-російського порядку денного. Говорили і про політичну взаємодію, і про економіку, і про гуманітарні питання.

Особливої уваги надали зустрічі з керівниками прикордонних регіонів України й Росії, міжрегіональному співробітництву наших країн. Вважаю, що взаємодія у цій сфері має колосальне значення для всього комплексу відносин України і Росії. Наші прикордонні регіони – це той потенціал, який здатний істотно активізувати наші взаємовідносини з вигодою для обох сторін. Для досягнення цієї мети необхідно вирішити ряд завдань. Ми до цього готові.

Лічені дні залишилися до 65-ї річниці Великої Перемоги. У зв'язку з цим ми з Дмитром Анатолійовичем не могли не виділити часу для обговорення спільних заходів зі святкування цієї важливої для наших народів дати.

У цілому розглядаю нинішню зустріч як важливу подію в розвитку українсько-російського взаємовигідного співробітництва, як конкретне підтвердження нашої взаємної зацікавленості в подальшому зміцненні і розширенні багатопланових відносин між нашими країнами.

Під час переговорів ми знайшли взаєморозуміння і з питання зниження ціни на газ.

Ви знаєте, який газовий контракт залишили нам наші попередники. Така ціна – непідйомна для України.

У результаті нинішніх домовленостей Україна отримає протягом 10 років близько 40 млрд дол. США. А це близько 4 млрд дол. США на рік.

Ми домовилися, що щорічно ціна на газ для України буде мати знижку від розрахункової ціни на газ. У випадку, якщо розрахункова ціна на кордоні буде більше 333 дол. США, то ми маємо знижку 100 дол. США на тисячу куб. м. із квітня цього року. Якщо розрахункова ціна буде знижуватися і стане нижче 333 дол. США, то все одно у нас буде 30 % знижка, зафіксована в угоді.

Таким чином, Україна забезпечила свій інтерес, який не буде залежати від коливань цін на світовому ринку. Такі умови дають нам, образно кажучи, 10 років перепочинку для того, щоб підготувати країну до переходу на світові ціни.

Ми за цей період встигнемо модернізувати нашу енергетичну систему, підготуємо ґрунт для альтернативних джерел, для диверсифікації, оживимо економіку, проведемо структурні реформи і побудуємо міцний фундамент для економічного зростання.

Сьогодні я можу з упевненістю сказати – ми досягли домовленостей, які дадуть мені можливість виконати програму, з якою я йшов на президентські вибори. Результат цих переговорів, просто кажучи, позитивно відобразиться на гаманцеві кожного громадянина нашої країни, і дасть можливість для ривка у розвитку підприємств, житлово-комунального господарства і так далі.

У комплексі питань, які ми розглядали, було і питання умов перебування російського флоту в Севастополі. Безумовно, Україна ставить питання про те, щоб Росія робила великі інвестиції в розвиток міста – у будівництво доріг, житла, у тому числі і для малозабезпечених громадян, у модернізацію ЖКГ та інші галузі господарства міста, які на сьогоднішній день дуже запущені і відсталі.

Ми сьогодні домовилися про можливість продовження на таких умовах, коли Росія потужно інвестує в розвиток Криму, перебування флоту на 25 років. За цей час ми повинні перетворити Крим у популярну оздоровницю, яка зможе легко конкурувати з кращими курортами світу, конкурувати як у питаннях комфорту, так і в питаннях ціни.

Уже наступна наша з Дмитром Анатолійовичем зустріч відбудеться 8 травня в Москві у рамках саміту глав держав СНД.

І, безумовно, 17 травня чекаємо у нас в Україні Дмитра Анатолійовича з офіційним візитом (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2010. – 21.04).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Ю. Половинчак, канд. іст. наук,
старш. наук. співроб.

Вашингтонський візит В. Януковича: сподівання і здобутки

Минулого тижня відбувся триденний візит Президента В. Януковича до Сполучених Штатів Америки, у рамках якого український Президент взяв участь у роботі саміту з ядерної безпеки та провів ряд зустрічей з лідерами інших держав. І хоча В. Янукович брав участь у саміті поряд з більш ніж чотирма десятками інших глав держав, уваги та ваги цьому візиту в українській столиці надавали багато, адже це був перший візит В. Януковича як Президента на американську землю, свого роду «оглядини», що давали можливість презентувати, з одного боку, нову українську владу, а з іншого – налагодити діалог з американською адміністрацією.

Впадає у вічі, що «домашнє завдання» до цих «оглядин» команда Президента виконала в повному обсязі – до Вашингтона В. Янукович поїхав у всеозброєнні: отримавши рішення Конституційного Суду про легітимність коаліції та з підготовленим РНБО «подарунком для Обама» – рішенням про відмову України від своїх запасів високозбагаченого урану до 2012 р.

Це рішення стало фіналом багаторічних переговорів між США і Україною та, як вважає більшість експертів, визначальним чинником для згоди американської сторони на досить тривалу в умовах цейтноту Вашингтонського ядерного саміту півгодинну зустріч Б. Обама з В. Януковичем. Екс-міністр закордонних справ А. Зленко, який у часи прем'єрства В. Януковича був його радником, віддає належне українській дипломатії, яка «зробила неможливе і змогла організувати зустріч президентів України та США під час саміту». «На таких багатосторонніх форумах, де беруть участь десятки глав держав світу, дуже важко організувати подібні двосторонні зустрічі», – відзначив колишній міністр закордонних справ України.

Власне, як сама зустріч президентів, так і ініціатива України, що зробила її можливою, принесла нашій країні в першу чергу (принаймні поки що) іміджеві дивіденди.

По-перше, контактів і діалогу між главою України та керівництвом США не було вже давно. Тому запрошення Президента України взяти участь у саміті з міжнародної безпеки та двосторонні переговори в рамках цього саміту з представниками американської адміністрації, а головним чином – із президентом США Б. Обамою – без сумніву, позитивна складова в нинішній зовнішньополітичній ситуації.

Як відзначає науковий директор інституту Євроатлантичного співробітництва О. Сушко, «враховуючи українсько-американські взаємини останніх двох років, факт зустрічі та переговорів на найвищому рівні – це вже певний успіх».

Наступний момент – ядерний саміт та позиція на ньому України стала сигналом як для Адміністрації США, так і для міжнародного політикуму, який майже протягом п'яти років відчував розчарування вітчизняною «політикою невиконаних обіцянок та невиправданих амбіцій», про те, що Київ не лише теоретично здатний до співпраці, а й може досягти реальних результатів. Як відзначив американський експерт Б. Джексон, після років нестабільності в Україні, Вашингтон, який встиг втомитись від Києва, нині має приємне враження від Президента В. Януковича внаслідок відновлення в Україні стабільності. «В. Ющенко в США впродовж останніх двох років його президентства серйозно не сприймали, адже той неодноразово доводив, що не контролює ситуацію всередині країни. Натомість зараз В. Януковичу після швидкої консолідації ним влади такого закинути точно не можуть», – висловлює загальний настрій американський оглядач.

Якщо раніше українські лідери за кордоном ставали «ньюсмейкерами» частіше у зв'язку з «з'ясуванням стосунків» по лінії Президент – Прем'єр, то наразі ініціатива нашої країни викликала відверто позитивну реакцію. Колишній голова Ради національної безпеки і оборони Польщі, депутат Європейського парламенту М. Сівець назвав заяву В. Януковича про відмову від високозбагаченого урану «реальним внеском у світову безпеку». Американська газета Washington Post навіть назвала статтю з цього приводу «Зірка на ядерному саміті Обама», при чому «зіркою» впливове видання назвало саме В. Януковича. Дж. Діл, редактор газети та аналітик міжнародної політики, зауважив: «Янукович встановив зв'язок з Білим домом, що допоможе йому збалансувати його давні стосунки з Кремлем, а також спромігся виділитися з-поміж десятків лідерів, які того дня юрмилися у розкішних готелях у центрі Вашингтона».

Ще одна складова візиту, що була, без сумніву, успішно реалізована українською дипломатією, полягає у використанні можливостей саміту для того, щоб провести переговори та налагодити особисті контакти з лідерами ряду інших країн і міжнародних організацій. Окрім зустрічі з Б. Обамою, у Вашингтоні В. Янукович поспілкувався з прем'єр-міністром Туреччини Р. Ердоганом, прем'єром Індії М. Сінгхом, прем'єром Канади С. Гарпером, федеральним канцлером Німеччини А. Меркель і президентами Франції Н. Саркозі та Росії Д. Медведевим.

Із візитом В. Януковича – запевнили українського Президента під час зустрічей – чекають у Франції та ФРН; з Д. Медведевим домовлено про чергову зустріч. Рішення «перевести відносини на новий рівень» досягнуто із китайським лідером Ху Цзіньтао. Зустріч з останнім – не лише данина анонсованому В. Януковичем розширенню дипломатичної географії України, а й фактичне відновлення взаємин з Китаєм, які були «заморожені» п'ять років тому.

Задоволення лідерів світових держав позитивно позначилося на всій програмі

української делегації, що активно відвідувала найважливіші вашингтонські адреси, зокрема, штаб-квартиру МВФ. Коментуючи непрості відносини України з Фондом, міністр закордонних справ України К. Грищенко, який супроводжував Президента В. Януковича під час візиту у Вашингтон, відзначив важливість заяви про те, що Сполучені Штати надаватимуть підтримку політиці реформ та фінансової стабілізації в Україні. Міністр переконаний, що США «радять МВФ йти нам назустріч у розв'язанні проблем фінансової стабілізації». А І. Акімова, перший заступник голови Адміністрації Президента переконана, що незабаром після цього візиту в Україну повернеться технічна місія.

Очевидно, у відносинах із МВФ крига дійсно скресла, адже назустріч Україні пішов ще один фінансовий гігант – Всесвітній банк. У Вашингтоні під час зустрічі В. Януковича з президентом ВБ Р. Зелліком сторони обговорили, зокрема, перспективи співпраці України і Всесвітнього банку в межах двох програм на загальну суму приблизно 850 млн дол.

Отже, візит Президента до Вашингтона може вважатися цілком успішним. Проте в Україні погляди на результати першої поїздки В. Януковича за океан оцінюються далеко не однозначно. Серед усіх значущих результатів поїздки найістотнішим «каменем спотикання» стала заява В. Януковича про намір країни відмовитися від високозбагаченого урану до 2012 р. Ця позиція, хоч і стала фіналом багаторічних переговорів між США і Україною, зумовила досить негативну реакцію у різних політичних силах (від категоричного несприйняття як «зради державних інтересів» до поміркованої оцінки «недалекоглядно віддавати, замість того, щоб продати»).

Так, лідер ВО «Свобода» О. Тягнибок назвав дії глави держави «диверсією проти нацбезпеки України», вбачаючи її у тому, що «влада легко знищує навіть теоретичну можливість відновлення ядерного циклу, знищує саму можливість відновлення ядерного статусу України», який міг би стати «запорукою безпеки» країни.

На аналогічних позиціях стоять і соратники «регіоналів» по парламентській коаліції комуністи. Лідер КПУ П. Симоненко рішення віддати запаси високозбагаченого урану назвав «передчасним». Він, хоч і в дещо інших виразах, ніж О. Тягнибок, але наполягає на тому, що «повинна залишати аргументи, за допомогою яких ми ведемо розмову з іншими країнами. До всього ж комуніст вважає з необхідне «обов'язково узгоджувати такі рішення з країнами-сусідами».

В. Кириленко, лідер депутатської групи «За Україну», звертає увагу на те, що «залишки урану передані з незрозумілих причин для українського суспільства на угоду Росії і США». Він, і це видається справедливим, підкреслює: все відбулося без пояснень і без дискусій у суспільстві та робить висновок про те, що і в подальших міжнародних візитах можна чекати різних несподіванок. «Поведінка влади останнім часом свідчить про те, що вона узяла курс на закритість від суспільства», – відзначає він.

У свою чергу БЮТ та Ю. Тимошенко в «урановій заяві» вбачають

«приниження українських учених». Ю. Тимошенко переконана, що відмова від збагаченого урану призведе до припинення наукових досліджень, зупинки розвитку вітчизняної науки в атомній галузі та закриття українських наукових ядерних центрів. Вона закликала науковців, громадськість висловити протест проти такого рішення влади. При цьому БЮТ обіцяє ініціювати розгляд законопроекту, яким планується заборонити вивезення збагаченого урану з України.

Водночас аналіз публікацій, присвячених проблемі, дає змогу зробити висновок: по-перше, ідея «відновлення ядерного циклу та ядерного статусу України» вітчизняними науковцями не підтримується; по-друге, серед голосів, що переймаються «долею науки» – лише голоси політиків; науковці-ядерники демонструють набагато менше прагнення працювати з запасами виключно високозбагаченого урану, ніж Ю. Тимошенко та О. Турчинов.

Нагадаємо, дискусія ведеться навколо українських запасів урану (в межах 90 кг), збагаченого до 90–95 %, який з огляду на це має військове призначення і загалом не придатний для АЕС (для атомних електростанцій достатньо урану, збагаченого до 4–5 %). При невійськовому використанні він придатний для дослідницьких реакторів, чи виробництва ізотопів для медичних цілей. Наразі триває переведення дослідного реактора Київського інституту ядерних досліджень на низькозбагачений уран; високозбагачений залишається в Севастопольському національному університеті ядерної енергії і промисловості та в Харківському фізико-технічного інституті.

При цьому опозиції, що активно лобіює інтереси вітчизняної науки, варто було б звернути увагу на Пропозиції Національної академії наук про визначення подальшої долі вітчизняних ядерних науково-дослідних центрів і необхідного їм резерву високозбагаченого урану, який називають «збройним», схвалені Президентом України В. Януковичем напередодні візиту до США. Як повідомив вчений секретар Відділу ядерної фізики НАНУ І. Неклюдов, напередодні візиту були погоджені умови, при яких Україна прийме рішення про знищення двох частин своїх запасів високозбагаченого урану, найбільша частина яких необхідна для роботи ядерних установок Національного науково-технічного центру «Харківський фізико-технологічний інститут» (ННТЦ ХФТІ).

Найважливіше для науковців – надання Україні необхідної фінансової допомоги або для переобладнання існуючих потужностей під використання низькозбагаченого урану, або ж для будівництва нових, сучасніших дослідницьких реакторів.

На цьому наголошує і міністр закордонних справ України (і фахівець з питань озброєнь і роззброєння) К. Грищенко. «Можу вас запевнити, не знайшлося жодного вченого, принаймні жодного керівника цих науково-дослідних і навчальних інститутів, який би сказав, що їм потрібен саме високозбагачений уран для якоїсь практичної потреби. Вони були одностайні в тому, що Україна тільки виграє, якщо ми замість високозбагаченого урану отримаємо низькозбагачений і

одночасно – додаткові можливості для проведення на найсучасніших наукових установках досліджень, які можуть просунути нас на шляху забезпечення енергетичної безпеки країни. Керівники (а це академіки, учені зі світовим ім'ям) харківського, севастопольського та київського інститутів виступали саме за те, щоб вирішити це питання якомога швидше», – підкреслює він.

Отже, запевняє чиновник, Україна у відповідь на відмову від запасів збройового урану має «рішення про одержання натомість такого ж самого еквіваленту урану, тільки низькозбагаченого (за кількістю ізотопів це буде абсолютно те ж число). США зобов'язуються забезпечити цей процес, як і створення найсучасніших (яких, крім США, ніде й немає) науково-дослідних установок».

Проте оглядачі небезпідставно зауважують, що поки що невідомо про закріплення американських обіцянок якимось чином компенсувати українську відмову в будь-якому двосторонньому документі. На фоні того досвіду, що Україна вже отримала: відмови від ядерної зброї з примарними гарантіями безпеки, що не принесла нам істотних дивідендів, чи історії з ліквідацією в Павлограді твердого ракетного палива – щодо цього проекту американці досі не виконали всіх своїх обіцянок, застереження експертів видаються слушними.

Таким чином, для національних інтересів, і наукових у тому числі, важливий не сам факт володіння високозбагаченим ураном, на чому наголошують опозиціонери, а гарантії та дивіденди, як політичні, так і фінансові, що їх Українська держава отримає в контексті відмови від нього. І найважливіше тут – добитися реального їх виконання. К. Грищенко в цьому контексті запевняє: гарантії того, що ми отримаємо обіцяне американцями після відмови від високозбагаченого урану, полягають у тому, що домовленості з вивезення виконуватимуться пропорційно і будуть пов'язані в часі з тим, як виконуватимуться американською стороною її зобов'язання. Це означає, що принаймні за жорскої позиції українських чиновників та дипломатів вашингтонський візит В. Януковича зможе послужити для досягнення цілей, пов'язаних не тільки із забезпеченням умов для продовження та розширення можливостей наукових розробок і досліджень, а й для отримання політичних та іміджевих дивідендів для України.

**О. Ворошилов, канд. іст. наук,
старш. наук. співроб.**

Посевная-2010 в Украине в освещении СМИ

По итогам минувшего сезона Украина вошла в тройку крупнейших мировых экспортеров зерна, что было обусловлено высокими валовыми сборами. Даже несмотря на влияние мирового финансового кризиса на экономику, аграрный

сектор демонстрировал прирост производства сельхозпродукции.

Анализируя посевную кампанию 2010 г., генеральный директор группы компаний «Агролига» А. Бердник отметил, что затраты аграриев, связанные с проведением весенне-полевых работ, остались на уровне прошлого 2009 г.

Вместе с тем в текущем году посевная проходит в сложных условиях. Например, дают о себе знать такие факторы, как неблагоприятные погодные условия, нехватка средств (в т. ч. и труднодоступность банковских кредитов), недостаточный уровень госпомощи. К этому добавилась угроза потерять доход на продаже зерна компаниям-экспортерам, которые урезали закупки, поскольку государство до сих пор не возместило им НДС.

Что касается неблагоприятной погоды, то она существенно повлияла на начало посевной-2010. Как правило, крымские аграрии активно сеют уже в середине февраля, а в начале марта к этому процессу подключаются фермеры остальных регионов. В текущем же году, как проинформировал министр агрополитики Украины Н. Присяжнюк, посевная кампания началась на три недели позже традиционных сроков (а его заместитель С. Мельник уточнил, что «более активную посевную кампанию» в Украине начали 20 марта). В то же время министр надеется на выполнение комплекса весенне-полевых работ в оптимальные сроки и в запланированном объеме. Так, по состоянию на 20 апреля т. г., по оперативным данным, уже завершён сев ранних яровых зерновых культур в хозяйствах Донецкой, Хмельницкой и ряде других областей. Аграрии Кировоградской области посеяли зерновые и зернобобовые культуры на площади 280,7 тыс. га, что составляет 91 % плана. Также в области начались работы по посадке сои – засеяно 300 га. Несколько медленнее работают сельскохозяйственные предприятия Тернопольской области – по состоянию на 19 апреля они посеяли 55 % ранних зерновых и зернобобовых культур.

Выступая в парламенте 16 апреля, Н. Присяжнюк заверил, что весенняя посевная кампания в Украине проходит в плановом режиме и будет завершена своевременно.

Следует отметить, что довольно поздний старт посевной кампании – не единственная проблема аграриев, вызванная погодными условиями: придется пересеивать около 13 % посевов озимых культур (около 1 млн га), вымерзших и находящихся в неудовлетворительном состоянии (по данным Гидрометеоцентра, в середине марта ледовая корка покрывала около 30 % полей, наибольшие площади, покрытые льдом, отмечались в Киевской, Харьковской, Полтавской, Сумской и Черкасской областях). По состоянию на 1 апреля т. г. в Украине из 8,56 млн га озимых зерновых погибло 0,266 млн га, что составляет 3,1 % посевных площадей. Более всего пострадал от погодных условий прошедшей зимы озимый рапс.

Для того чтобы пересеять посева на этих площадях, сельхозпроизводителям дополнительно понадобится как минимум 2 млрд грн.

В то же время, по словам начальника отдела агрометеорологии Укргидрометцентра Т. Адаменко, весеннее увлажнение почвы очень хорошее:

«Это было наибольшее количество осадков за холодный период за последние 15–20 лет. Мы можем говорить о том, что на начало весенних работ 99 % полей будет оптимально увлажнено».

По сравнению с прошлым годом немногим лучше у агрохозяйств обстоят дела с топливом и минеральными удобрениями.

Так, хотя топливо, как правило, дорожает во время проведения полевых работ, в Минагрополитики уверены, что распоряжение Кабмина по реализации дизтоплива и бензина по фиксированным ценам для сельхозпроизводителей поможет избежать скачков цен на топливо.

Да и с готовностью техники, по информации министерства, ситуация к началу полевой кампании была даже лучше, чем в прошлом году. По информации Министерства агрополитики, в проведении весенне-полевых работ планируется задействовать более 320 тыс. тракторов и 375 тыс. почвообрабатывающих машин. Готовность тракторов на момент начала посевной составляла 96 %, а почвообрабатывающей и посевной техники – почти 98 %, что на уровне аналогичного периода прошлого года.

Что касается других мер, которые предпринимаются правительством для материально-технического обеспечения весенне-полевых работ, то в конце марта Кабмин провел совещание, на котором были оговорены вопросы выполнения графиков отгрузки сельхозтоваропроизводителям минеральных удобрений и осуществления контроля над ценами на них. По информации Министерства аграрной политики Украины, на конец марта запасы минеральных удобрений в агрохозяйствах составляли 633,6 тыс. т, или 81 % от планируемого объема. При необходимых 19,3 тыс. т средств защиты растений в хозяйствах имелось 8,7 тыс. т (45 %). В то же время, как заверил вице-премьер В. Слаута, в последнее время сохраняется относительная стабилизация и даже некоторое снижение цен на минеральные удобрения.

Затрагивались на совещании и вопросы своевременного обеспечения аграриев топливом. Отдельное внимание было уделено разработке проекта решения по обеспечению сельхозтоваропроизводителей горючим на перспективу – до конца т. г. и на 2011 г.

По данным МинАП, потребность аграриев в топливе на весенне-полевые работы составляет 422,6 тыс. т дизтоплива и 110,9 тыс. т бензина. По данным сельхозпроизводителей, к концу марта было приобретено лишь 324 тыс. т дизтоплива – а это 77 % от потребности, и 86,2 тыс. т бензина – 78 %.

Возникли сложности и с финансированием посевной-2010. Так, согласно данным Министерства аграрной политики, украинским аграриям для успешного проведения весенне-полевых работ понадобится 24 млрд грн. На 1 млрд меньше составляет задолженность государства перед экспортерами за возврат НДС.

В то же время, по словам В. Слауты, дефицит оборотных средств для проведения весенне-полевых работ к началу кампании составил 11,7 млрд грн. Причем сельскохозяйственные предприятия были обеспечены собственными

оборотными средствами для посевной лишь наполовину от общей потребности. Однако вице-премьер заверил, что этот дефицит частично, в объеме 3,1 млрд грн, может быть покрыт за счет средств Государственного бюджета путем не прямой государственной поддержки и осуществления форвардных закупок Аграрным фондом. Другим источником, подчеркнул он, должны стать кредитные ресурсы, потребность в которых – около 5 млрд грн.

Впрочем, банки не спешат делиться деньгами с аграриями (на сегодняшний день банки выдали украинским аграриям немногим более 1,5 млрд грн кредитов под 18–20 %), которые и так задолжали им, да и, к тому же, мало что могут предоставить в качестве залога по кредитам. По данным Минагрополитики, общий объем кредитов, который на сегодня предоставлен агропромышленному комплексу, составляет более 56 млрд грн, а половина из них – кредиты сельхозпроизводителям.

Ввиду этого в марте было проведено не одно совещание Президента, правительства с Нацбанком по вопросу кредитования АПК. В итоге 80 % банков, которые занимались ранее кредитованием АПК, подтвердили свою готовность сотрудничать с аграриями и дальше. И на сегодняшний день, по данным Минагрополитики, банки уже уменьшили ставки по кредитам для АПК. Как отмечалось выше, кредиты выделяются под 18–20 % вместо 24–25 %, которые озвучивались еще месяцем ранее. Кроме того, НБУ пошел навстречу правительству, и коммерческие банки готовы брать под залог объекты незавершенного строительства, а это значит, что селянам не нужно отдавать под залог имущество, зерно будущего урожая, технику.

Также, по словам Н. Присяжнюка, сегодня проводятся переговоры с НБУ и комбанками относительно того, чтобы кредиты для сельхозпроизводителей были переведены из краткосрочных в долгосрочные, с целью увеличения капиталовложений.

Вместе с тем эксперты отмечают, что крупные компании в большинстве своем имеют пристойное финансовое обеспечение, а вот более мелкие, которые ранее привлекали кредиты, на сегодня зачастую не смогут это сделать, и именно эта группа мелких и средних сельхозпроизводителей, которые ежегодно давали стране около 10 млн т зерна (т. е. почти четверть всего вала), сейчас под угрозой.

При этом основного документа – Госбюджета на 2010 г., определяющего размер выплат и дотаций для АПК, на сегодняшний день нет. При этом Председатель Верховной Рады Украины В. Литвин считает оптимистичным вариантом принятие закона о Государственном бюджете на 2010 г. в мае.

Кроме того, неоднократно аграрии страны, представители общественных аграрных организаций и Минагрополитики заявляли о том, что в предложенном варианте проекта бюджета-2010 недостаточно выделено средств на финансирование агропромышленного комплекса – финансирование агропромышленного комплекса из общего и специального фондов сократится по сравнению с 2009 г. на 5,6 %. Также финансирование мероприятий, направленных на непосредственную

поддержку аграриев, будет сокращено почти втрое – с 2 млрд грн в 2009 г. до 735 млн грн в этом году.

Поэтому зачастую аграрии должны были самостоятельно подключать все доступные им финансовые ресурсы. Так, некоторым предприятиям удалось получить финансовую помощь от международных организаций, таких как IFC и ЕБРР (например, агрохолдинги «Мрия», «Украинские аграрные инвестиции»).

Вместе с тем самым надежным источником финансирования для украинских агрокомпаний на сегодняшний день являются собственные ресурсы. По мнению аналитиков компании Phoenix Capital, неплохой запас денег есть у холдинга Agricole. В 2009 г. он активно развивал экспорт семян подсолнечника, благодаря чему его доход увеличился на 9 %. «С целью увеличения оборотного капитала компания заключила кредитные соглашения с несколькими украинскими банками и перешла на форвардные продажи, что позволит профинансировать сельхозработы в полном объеме», – отмечают аналитики Phoenix Capital.

Еще один холдинг, который рассчитывает заработать на форвардных контрактах, – «Укрзернопром Агро». По словам руководителя отдела аналитики ИК «Велес Капитал» Л. Ольмезовой, компания получила на свой счет 2,89 млн долл. в качестве предоплаты за экспортную поставку озимого рапса, которую она должна осуществить в августе – сентябре 2010 г.

Глава аграрного министерства Н. Присяжнюк также призывает аграриев просить меньше помощи от государства. Взамен он готов ослабить «ручное» управление отраслью. Аграрная политика нового министра, по его собственным словам, будет экономной и рыночной. «Мы не собираемся принуждать аграрный бизнес развиваться в каком-либо направлении, но будем стимулировать приоритетные для страны отрасли – растениеводство, свиноводство и молочное животноводство», – сказал журналистам глава МинАП.

Согласно задумке Н. Присяжнюка, самый верный путь – сделать аграрный бизнес в Украине независимым от дотаций и субсидий. «В кризис только АПК показал свою состоятельность на мировых рынках, значит, мы имеем потенциал. Поэтому каждая выделенная бюджетная гривня должна стать стимулирующей. Пора покончить с практикой дармовых денег агрохозяйствам», – считает министр, ибо, по его определению, «шара объема не имеет».

Согласно предварительным данным Минагрополитики, под урожай 2010 г. будет посеяно 26,9 млн га, что превышает прошлогодние показатели, в том числе 15,6 млн га яровых культур, из них 7,3 млн га зерновых и зернобобовых, 6,3 млн га – технических, 2,8 млн га – кормовых культур. Следует отметить, что некоторые эксперты предполагали, что из-за сложной экономической ситуации этой весной посевные площади будут сокращены более чем на 10 %, как в прошлом году. Возможно, ряд мелких фермерских хозяйств и пойдет на урезание площадей. Что касается крупных холдингов, они категорически отрицают целесообразность сокращения посевов. Главное – сделать ставку на перспективные и наиболее рентабельные культуры. Среди таковых называются

кукуруза, соя, ряд других культур.

Министр аграрной политики Н. Присяжнюк прогнозирует, что посевные площади под кукурузой, соей и сахарной свеклой в Украине в 2010 г. увеличатся, тогда как под подсолнечником и ячменем – сократятся. «Ожидается, что структура посевных площадей (в текущем году) не будет существенно изменена, но рынок обязательно внесет определенные коррективы», – сказал он. Н. Присяжнюк считает, что на 350 тыс. га будут увеличены посевы кукурузы, на 150–160 тыс. га – сои, на 100 тыс. га – сахарной свеклы. В то же время, по мнению министра, площади под ячменем сократятся на 500 тыс. га, подсолнечником – на 500 тыс. га.

Первый вице-президент Национальной академии аграрных наук Украины (НААНУ) В. Сытник считает, что перспективными культурами для посевной будут соя, горох и кукуруза. По его словам, в прошлом году Украина вышла на первое место в Европе по посевам сои. В прошлом году площадь посевов составила 623 тыс. га. «Мы получили урожайность 16 ц/га, а это более 1 млн т сои. В условиях внедрения надлежащих технологий мы можем увеличить урожайность до 30–35 ц/га. Лучшими территориями для сева сои считаются территории орошенной Степи и Лесостепи», – сообщил В. Сытник.

Также, по словам В. Сытника, Украина может увеличить посевы гороха, поскольку в прошлом году посевы под этой культурой были уменьшены до 300 тыс. га с 1,5 млн га годом ранее. Также аграрии с помощью удобрений и новых технологий смогут повысить урожайность кукурузы до 45 ц/га. По его словам, необходимость в кукурузе и горохе остается стабильно высокой. В. Сытник также добавил, что НААНУ не рекомендует увеличивать площади под подсолнечник, поскольку это приведет к уменьшению урожайности и ухудшению качества посевных площадей.

Я. Удовенко, аналитик ИГ «Сократ», называет две основные причины роста популярности кукурузы. Во-первых, это относительно низкая затратность и неприхотливость культуры. Вторая – повышенный спрос на нее на глобальных рынках из-за увеличения мощностей по производству биоэтанола в мире. В 2009 г. цена одной тонны кукурузы выросла с 0,45 тыс. грн до 1,2 тыс. грн. По данным эксперта, в этом году посевные площади под этой культурой увеличатся на 10 % – до 2,4 млн га. На эту культуру делают ставку такие компании, как Landkom и «Мироновский хлебопродукт» (МХП), в структуре посевов которых кукуруза составляет 41 и 40 % соответственно.

Что касается сои, то, по словам Я. Удовенко, интерес к этой культуре обусловлен возросшими мощностями по переработке и спросом к соевым продуктам со стороны пищевой, мясоперерабатывающей и фармацевтической промышленности. Предполагается, что посевные площади под соей в этом году увеличатся на 20 %, до 780 тыс. га. Кроме того, прогнозы ведущих аналитических агентств говорят о том, что цена на сою в ближайшие годы будет только расти.

Некоторые эксперты, в отличие от Н. Присяжнюка и В. Сытника, считают, что свою привлекательность сохранит подсолнечник. За последний год на

мировом рынке он подорожал на 30 %, в Украине рост цен оказался еще более внушительным – около 89 %.

Этой ситуацией воспользуется компания Agricole, увеличив посевные площади под подсолнечником с 6,6 тыс. га до 12,7 тыс. га. Агрохолдинг Sintal Agriculture планирует увеличить посевы под подсолнечником и рапсом за счет сокращения посевов пшеницы и ячменя.

В целом же, дефицит средств повлияет, скорее, не на площади посевов, а на уровень технологий. «Посевная – это не просто бросить семена в почву. Первый вопрос – какие семена, можно посеять элитные семена, а можно бросить зерно с прошлого урожая. Если сэкономишь на семенном материале, то ясно, что продуктивность будет ниже. То же самое и с минеральными удобрениями, и со средствами защиты растений», – пояснил руководитель группы экспертов Ассоциации «Украинский клуб аграрного бизнеса» В. Лапа.

Кроме того, по словам вице-преьера В. Слауты, срочно будет проанализирована в разрезе каждой области структура посевных площадей для определения «критических» культур, на сев которых надо выделить дотации, чтобы исключить любые дефицитные явления на внутреннем рынке, будет проработана вся логистика по зерну для снижения стоимости услуг при его перевалке, а также планируется уменьшить количество регулирующих структур, предоставляющих соответствующие разрешения.

Говоря об основных особенностях нынешней посевной, можно выделить расширение посевных площадей под озимыми культурами. И это притом, что затраты на проведение посевной кампании осенью 2009 г. были выше, чем в предыдущем году, в связи с ростом цен на топливо, семена и удобрения. Также стоит отметить, что в период посевной под урожай-2010 на зерновом рынке сложилась благоприятная ценовая конъюнктура, что позволило аграриям привлечь определенные финансовые ресурсы на фоне колоссального падения уровня привлеченных кредитных средств. Плюс, благоприятная погода в осенний период позволила аграриям в целом успешно провести сев озимых культур, которые вошли в зиму в достаточно хорошем состоянии.

Еще одной особенностью текущей посевной кампании можно назвать тот факт, что основным аргументом в ходе сева являлась рентабельность культур. Этот факт довольно заметно отразился на перераспределении структуры посевных площадей.

Что касается прогнозов, то урожай в текущем году планируется не меньший, чем в прошлом году, а, может, и больший. Так, по подсчетам Министерства аграрной политики, Украина соберет не менее 46–47 млн т зерна. При этом ранее заместитель министра аграрной политики С. Мельник отметил, что по программе «Зерно Украины» и в программе социально-экономического развития показатель урожая заложен на уровне 48 млн т зерна в текущем году. «Эта цифра прогнозная, которой мы хотели бы достичь», – подчеркнул замминистра, однако добавил, что валовой сбор зерна будет зависеть от природных и технологических факторов,

отметив достаточно сложные погодные условия для формирования будущего урожая в текущем году.

А по прогнозам ИА «АПК-Информ», валовой сбор зерна может составить 45,2 млн т при средней урожайности 30,1 ц/га. Кроме того, согласно оценкам аналитиков агентства, общая посевная площадь зерновых под урожай 2010 г. останется практически на уровне прошлого года и составит около 15,9 млн га.

В целом же нынешняя посевная кампания в Украине проходит более-менее нормальными темпами. Она в очередной раз станет для украинских агрохолдингов очередным испытанием на прочность, самостоятельность и умение выживать. Кроме того, она станет своеобразным экзаменом, позволяющим оценить эффективность работы нового руководства украинского агропрома, в планах которого – создание аграрного банка, аграрной страховой компании для операции по страхованию аграрных рисков и поддержки сельхозпроизводителей, аграрной биржи для более эффективного продвижения украинской продукции на внешние рынки, а также создание государственной компании «Зерно Украины», которая могла бы стать эффективным государственным оператором на рынке зерна и не допустить колебания цен при сборе урожая.

АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ

С. Горова, влас. кор.

Канадський інвестор просить про допомогу...

«Хто і як позбавив канадського інвестора мільйонів доларів США?» – так була анонсована тема прес-конференції представника посольства Канади в Україні, громадянина Канади Р. Дерріксона, представника юридичної фірми «ОМП» та президента «Української асоціації фахівців із залучення інвестицій “ПроІнвест”», що відбулася в інформаційному агентстві УНІАН.

На прес-конференції до уваги журналістів був наданий лист громадянина Канади Рональда Дерріксона до Президента України В. Януковича. В листі повідомляється, що, починаючи з 2004 р., Р. Дерріксон активно здійснював інвестування коштів в Україну. Його найбільшу інвестицію в розмірі 10 млн дол. США було спрямовано на побудову сучасного елеватора в Дніпропетровській області та модернізацію сільськогосподарського підприємства, яке обробляло понад 7 тис. га орних земель. Усі інвестовані кошти були власними заощадженнями громадянина Канади, що він вніс у два українські підприємства – ТОВ «Унірем-Арго» та ТОВ «Унірем-Ойл».

Наприкінці минулого року Р. Дерріксон дізнався, що його український партнер – В. Фесун продав основні активи підприємств «Унірем-Арго» та

«Унірем-Ойл». Надходження від продажу майна були виведені з обох підприємств шляхом купівлі застарілої техніки, наголошував у своєму виступі партнер юридичної фірми «ОМП» М. Орлов. Протягом шести місяців після цього продажу обидва підприємства були доведені до банкрутства та сьогодні перебувають у процесі ліквідації.

В. Фесун жодного разу не погоджував з Р. Дерріксоном продаж майна, хоча останній є власником 70 % корпоративних прав у статутному капіталі обох підприємств. Також немає жодного логічного пояснення заміна сучасного обладнання застарілою технікою. Більше того, сказано в листі до Президента України, «багаторазове відчуження майна та подальша ліквідація підприємств, задіяних у цих операціях, наводять на думку, що справжнім наміром пана Фесуна була крадіжка майна. Недаремно, пан Фесун та його помічник, Л. Черниш, головний бухгалтер обох підприємств, контролюють щонайменше одне нове підприємство, яке зараз володіє відчуженим майном».

Неодноразові спроби громадянина Канади поспілкуватися з В. Фесуном та Л. Черниш були безуспішними, не було запропоновано жодних пояснень стосовно ситуації, що виникла. До кінця минулого року В. Фесун та Л. Черниш стверджували, що майно все ще належить компаніям, частинами яких володіє Р. Дерріксон. Водночас нові власники майна стверджують, що їхні підприємства є добросовісними набувачами майна, їм не було відомо про незаконне відчуження майна.

«З огляду на все вищезазначене, прошу Вас, вельмишановний Вікторе Федоровичу, сприяти у швидкому та об'єктивному дослідженні обставин, викладених у цьому листі, компетентними органами України з метою встановлення справедливості та захисту моїх інтересів як іноземного інвестора», – звертається у своєму листі до Президента Р. Дерріксон.

М. Орлов також повідомив журналістів про те, що плануються звернення до всіх «очільників» Української держави з клопотанням про розслідування даної справи в максимально короткі терміни. Будуть подані всі необхідні документи для того, щоб спонукати наші державні органи для відкриття кримінальних справ. Україна має довести, що відбувся корінний зсув в бік покращення інвестиційного середовища, у бік правового захисту інтересів, зокрема, іноземних інвесторів.

«Те, що ми бачимо в цьому випадку – випадку відвертого рейдерства проти іноземного інвестора, на жаль, в Україні не є унікальним. У нас є фахівці, які працюють в усіх областях України, ми спробуємо зробити все, щоб допомогти пану Дерріксону встановити справедливість і отримати назад те, що належить йому», – підкреслював на прес-конференції президент «Української асоціації фахівців із залучення інвестицій “ПроІнвест”» П. Кошуков.

Даний випадок міг би бути рядовим фактом, що відображає взаємовідносини між партнерами у бізнесі, коли на них накладаються нечесні наміри. І приклади таких ситуацій були відомими і раніше. Однак на сьогодні, в ситуації, коли Україна потребує максимально можливих обсягів іноземних інвестицій, в умовах

гострої економічної кризи потенційні інвестори з особливою пильністю спостерігають за якістю клімату для розміщення інвестицій у нашій державі, і даний факт, особливо за підтримки посольства країни, громадянином якої є інвестор, дана подія може набути додаткового резонансу і негативно вплинути на державні інтереси. Очевидно, що на ситуацію, яка стала предметом розгляду на прес-конференції, має бути оперативна і прозора реакція правових структур, що стане аргументом у підтвердження існування необхідного правового поля для зарубіжних інвестицій.

(Інформація СІАЗ)

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Спикер Верховної Ради України В. Литвин вважає, що підписані в середу, 21 квітня, Президентом України і Росією угоди про нові терміни базирования Чорноморського флоту РФ в Криму були неминувими, і вони не виходять за межі правового поля, визначеного Конституцією України.

«Это надо воспринимать, как объективную данность, как неизбежность», – сказав В. Литвин, коментує угоди В. Януковича і Д. Медведєва про продовження перебування Чорноморського флоту Російської Федерації в Севастополі до 2042 г.

«Я беру на себе відповідальність утвердити, що в правовому плані Україна нікому не віддавала свої площі, щоб вони обладнали там свої військові бази, я маю в виду, іноземними державами», – заявив В. Литвин, коментує заяви представників опозиції про невідповідність підписаної угоди ст. 7, ч. 17 Конституції, якою не допускається розміщення іноземних військових баз на території України.

Враховуючи це спікер нагадав, що в п.14 Перехідних положень Конституції чітко зафіксовано, що використання існуючих військових баз на території України для тимчасового перебування іноземних військових формувань можливо на умовах оренди в порядку, визначеному міжнародними угодами України, ратифікованими Верховною Радою України. «Я так читаю ці два положення Конституції, що українська влада не має права віддавати території або міста, щоб там іноземні держави облаштовували бази своїх військ. Враховуючи це я розумію Конституцію так, що Україна може на умовах оренди і на основі міжнародної угоди передавати власні військові бази для тимчасового перебування на цих базах іноземних військових формувань», – підкреслює В. Литвин *(Головком: Новини політики і економіки (glavcom.ua). – 2010. – 22.04).*

***

Официальные предложения о созыве внеочередного заседания Верховной Рады по поводу пролонгации размещения ЧФ РФ от оппозиции не поступали. Об этом сообщил спикер В. Литвин.

Кроме того, он не исключил возможности ратификации уже 27 апреля подписанного в среду Президентами Украины и России соглашения о продлении срока пребывания Черноморского флота РФ в Севастополе до 2042 г.

Спикер не ответил на вопрос, поддержат ли депутаты Блока В. Литвина предложение о ратификации соглашения о продлении срока пребывания ЧФ РФ в Крыму, и акцентировал внимание на необходимости всестороннего рассмотрения этого вопроса в парламенте (*MIGnews.com.ua (www.mignews.com.ua)*). – 2010. – 21.04).

***

Председатель Верховной Рады В. Литвин прогнозирует, что Кабинет Министров внесет проект Государственного бюджета на 2010 г. на рассмотрение парламента 23 апреля. Об этом говорится в сообщении пресс-секретаря спикера (*PRESIDENT.org.ua (president.org.ua)*). – 2010. – 22.04).

***

Коментуючи підписання ряду угод Президентами України та Росії у Харкові, зокрема, про продовження строку перебування на території України Чорноморського флоту Росії на 25 років, заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко заявив, що продовжити базування Чорноморського флоту РФ у Криму після 2017 р. неможливо без внесення змін до Конституції та проведення всеукраїнського референдуму.

Перебуваючи у Тернополі, М. Томенко сказав: «Звичайно, треба проаналізувати документи, які підписані сьогодні, але такі домовленості варто тлумачити виключно як бажання В. Януковича та його команди».

Водночас заступник Голови Верховної Ради зазначив: «Я знаю український народ: і той, який говорить українською мовою, і той, який говорить російською, і коли йдеться про національні інтереси, незалежність або територіальну цілісність, українці завжди відстоювали власні інтереси, а тому, я переконаний, що на референдумі ця ідея не буде підтримана» (*Фундація «Відкрите суспільство» (deputat.org.ua)*). – 2010. – 21.04).

***

Парламентская фракция «Наша Украина – Народная самооборона» будет требовать немедленного – на ближайшем заседании парламента – личного отчета Президента перед Верховной Радой относительно подписанного 21 апреля соглашения о продлении срока пребывания Черноморского флота России на территории Украины на 25 лет.

НУ – НС будет требовать внесения соответствующего пункта в повестку дня ближайшего заседания Верховной Рады Украины. Об этом заявил председатель фракции Н. Мартыненко.

Председатель фракции отметил, что власти открыли сезон нарушений Конституции созданием «коалиции тушек» и ее легитимизацией в Конституционном Суде. По его словам, подписанное президентами двух стран соглашение не просто грубо нарушает Конституцию, но и провоцирует еще больший раскол страны, чем это было во время президентских выборов 2004 г.

В свою очередь депутаты фракции «Наша Украина – Народная самооборона» подпишутся под требованием для созыва внеочередной сессии Верховной Рады относительно соглашения по ЧФ РФ в Крыму и примут участие в таком заседании парламента (*MIGnews.com.ua (www.mignews.com.ua)*). – 2010. – 21.04).

***

Народные депутаты от НУ – НС – Н. Катеринчук и Ю. Кармазин – зарегистрировали в парламенте проект постановления об увольнении председателя Регламентного комитета А. Ефремова.

В частности, нардепы предлагают уволить А. Ефремова с должности председателя Регламентного комитета в связи с избранием его председателем депутатской фракции Партии регионов. Одновременно предлагается избрать А. Ефремова членом Регламентного комитета.

По мнению авторов документа, совмещение А. Ефремовым должностей лидера фракции и председателя Регламентного комитета приводит к конфликту интересов, в результате чего не выполняются требования закона о досрочном прекращении полномочий ряда народных депутатов, которые назначены на должности в органах исполнительной власти (*МинПром (minprom.ua)*). – 2010. – 21.04).

***

Народный депутат Украины от Партии регионов Г. Смитюх внес на рассмотрение Верховной Рады Украины законопроект № 6325 «О внесении изменений в Закон Украины “О винограде и виноградном вине” (относительно Государственной инспекции по виноделию и виноградарству)».

Законопроектом предусматривается дополнение указанного закона ст. 14, которой предусматривается создание Государственной инспекции по виноделию и виноградарству, как специализированной структуры с профессиональными специалистами для осуществления государственного контроля за соблюдением требований Закона Украины «О винограде и виноградном вине» и организации борьбы с фальсификацией винодельной продукции (*ПАРЛАМЕНТ: Украинский политический tabloid (www.parlamentua.com)*). – 2010. – 21.04).

***

Народный депутат от Партии регионов Ю. Самойленко и народный депутат от Блока Юлии Тимошенко А. Скибинецкий внесли на рассмотрение Верховной Рады Украины законопроект № 6323 «О внесении изменений в ст. 39 Закона Украины “О телекоммуникациях” (относительно обязанностей операторов и провайдеров телекоммуникаций)».

Зарегистрированный законопроект обязывает операторов и провайдеров телекоммуникаций за собственные средства устанавливать на своих телекоммуникационных сетях технические средства, необходимые для осуществления уполномоченными органами оперативно-розыскных мероприятий. В действующей редакции закона обязанность за собственные средства устанавливать технические средства, необходимые для осуществления уполномоченными органами оперативно-розыскных мероприятий, распространяется лишь на операторов телекоммуникаций **(ПАРЛАМЕНТ: Украинский политический tabloid (www.parlamentua.com). – 2010. – 21.04).**

***

Глава парламентского Комитета по вопросам промышленной и регуляторной политики и предпринимательства Н. Королевская не одобряет налоговых инициатив правительства Н. Азарова. Такую позицию Н. Королевская озвучила, комментируя по просьбе журналистов иницируемый Кабмином законопроект.

«Я против того, чтобы при формировании бюджета на 2010 г. сейчас, когда мы уже полпути прошли, менять базовые ставки как налогообложения, так и базовые ставки по патентам, акцизам и всем фискальным пунктам, которые есть у государства. 2010 г. необходимо оставить в покое и заняться дерегуляционной политикой. А на 2011 г. дать четкую и понятную декларацию о намерениях действующего правительства. Но, к сожалению, сейчас подход идет совершенно другой. Мы также знаем, что готовится законопроект со значительными налоговыми изменениями, с условиями работы в совершенно другом экономическом климате», – сказала Н. Королевская.

Н. Королевская отметила, что члены комитета прокомментируют данный законопроект, когда его окончательный вариант поступит в парламент. Пока же, по ее словам, следует обратить внимание на то, что дополнительные фискальные нагрузки на бизнес приведут к пропорциональному увеличению инфляции. Она уточнила, что законопроект находится в стадии доработки и может быть на следующей пленарной неделе внесен в Верховную Раду вместе с проектом Госбюджета **(ПАРЛАМЕНТ: Украинский политический tabloid (www.parlamentua.com). – 2010. – 22.04).**

***

Голова Комітету Верховної Ради з питань національної безпеки та

оборони А. Гриценко заявляє, що Президент В. Янукович позбавив себе права називатися главою Української держави.

Як повідомили у прес-службі А. Гриценка, за його словами, рішення В. Януковича про продовження терміну перебування Чорноморського флоту Росії у Севастополі після 2017 р. – «це зрада України, вчинена не ким-небудь, а вищою посадовою особою держави. За знижку в ціні на газ В. Янукович перетворює Україну із суверенної держави в Південно-Західний територіальний округ Росії».

Він також закликав опозицію, розгублену і роз'єднану після президентських виборів, а також активну частину громадянського суспільства, об'єднатися, щоб Україна як держава не зникла з карти Європи.

Зі свого боку партія «Громадянська позиція» готова до спільних дій з іншими партіями і громадськими організаціями заради збереження України, повідомив її лідер А. Гриценко (*Фундація «Відкрите суспільство» (deputat.org.ua)*). – 2010. – 21.04).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Під час робочої поїздки до Харківської області Президент України В. Янукович ознайомився з ходом будівництва нового терміналу міжнародного аеропорту «Харків», що реалізується в рамках підготовки до проведення фінальної частини Чемпіонату Європи з футболу 2012 р.

Будівництво передбачає зведення нової злітно-посадкової смуги довжиною 2500 м, аварійно-рятувальної станції та авіадиспетчерської вишки, спорудження та реконструкцію перону, встановлення світло-сигнальної системи.

Новий термінал дасть змогу збільшити пасажиропотік аеропорту до 2550 осіб на годину. Реалізація проекту дасть Харківському аеропорту можливість приймати такі літаки, як «Боїнг-737» та аеробус А320 (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2010. – 21.04).

***

Президент В. Янукович наголошує, що до кінця року «Нафтогаз» припинить бути збитковим. Про це він заявив в четвер, 22 квітня, на прес-конференції.

«Нафтогаз», який за своєю природою не може бути збитковим, зробили збитковим», – заявив він.

«Спочатку зробили донором всієї економіки, знущалися і довели його майже до банкрутства. Зараз його треба рятувати. Це наш національний здобуток. Якщо ми його втратимо, ми багато чого втратимо. Я не хочу про це говорити. Ми цього не допустимо», – наголосив В. Янукович (*Українська правда (http://www.pravda.com.ua)*). – 2010. – 22.04).

***

Президент В. Янукович хоче, щоб ПДВ повертався автоматично. Про це він заявив на прес-конференції у четвер.

«Адміністрування цього податку найбільш корумповане в нашій країні, тому я зроблю все для того, щоб відбити чиновникам руки від цього податку, щоб він відшкодувався автоматично», – заявив В. Янукович.

Президент нагадав, що борг із невідшкодованого ПДВ становить близько 20 млрд грн. «А борги, близько 20 мільярдів гривень, вони будуть обслуговуватися за рахунок випущених облігацій», – додав він.

В. Янукович також повідомив, що уряд проведе аудит роботи своїх попередників. «За моїм дорученням Мінфін улаштовує міжнародний аудит за деякими порушеннями. Це порушення при видачі кредитів під державні гарантії, порушення у сфері державних закупівель, неефективне витрачання коштів на боротьбу з грипом і закупівлю медичного обладнання, зловживання у сфері ПДВ», – заявив він (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua>). – 2010. – 22.04).

***

Президент України В. Янукович підписав ряд розпоряджень по смене глав районных государственных администраций в разных областях страны.

В частности, на сайте главы государства появилось более 40 распоряжений о смене руководителей райгосадминистраций в Харьковской, Запорожской, Закарпатской и Одесской областях. Главы райгосадминистраций меняются в связи с окончанием срока полномочий бывшего Президента (*MIGnews.com.ua* (www.mignews.com.ua). – 2010. – 21.04).

***

Кабинет Министров одобрил законопроект о внесении изменений в некоторые законы относительно противодействия противоправному поглощению предприятий. Об этом сообщил пресс-секретарь Премьер-министра В. Лукьянов.

По его словам, законопроект, в частности, усиливает криминальную ответственность за подделку документов и за физический захват зданий.

В свою очередь вице-премьер С. Тигипко сообщил, что законопроект предусматривает введение уголовной ответственности сроком от 2 до 10 лет за подделку подающихся для государственной регистрации юридических лиц документов, захват зданий, предприятий и учреждений, получение фиктивных прав на имущество (*ProUA* (www.proua.com). – 2010. – 21.04).

***

В марте ВВП Украины возрос на 6,8 %, а в I квартале – на 5 %. Об этом сообщил на брифинге вице-премьер-министр С. Тигипко.

При этом он выразил свое удовлетворение достигнутыми показателями,

поскольку они превышают те цифры, которые правительство закладывает в проект Государственного бюджета на 2010 г.

«В проект бюджета мы закладываем 3,7 %. Это говорит о том, что бюджет, как и требуется, будет составляться по консервативным расчетам, для того чтобы не было каких-то цифр, которые мы не сможем выполнить», – пояснил С. Тигипко (*МинПром (minprom.ua)*). – 2010. – 21.04).

***

Кабинет Министров отменил постановление предыдущего правительства о продаже на аукционе 99 государственных угольных шахт. Такое решение принято на заседании правительства, сообщил министр угольной промышленности Украины Ю. Яценко. «Постановление отменено как не вступившее в силу», – уточнил он (*МинПром (minprom.ua)*). – 2010. – 21.04).

***

Кабинет Министров предлагает уменьшить до 50 % кворум при повторном собрании акционеров. Об этом говорится в утвержденном Кабмином законопроекте относительно противодействия поглощению и захвату предприятий, сообщил вице-премьер С. Тигипко.

«Предложено, я так считаю, революционное решение – определить срок проведения повторных сборов акционеров – 20 дней. Не смогли собраться – через 20 дней следующее собрание.

И применить уменьшение кворума – 50 %. Не можете собраться 60 %+ – через 20 дней 50 %», – сказал С. Тигипко.

«Нам нужно чтобы акционерные общества работали, а не консервировали проблемы, и годами не собирались», – добавил вице-премьер (*ProUA (www.proua.com)*). – 2010. – 21.04).

***

Премьер-министр Н. Азаров запретил делать «революционные шаги» в сфере проведения пенсионной реформы. Об этом заявил вице-премьер С. Тигипко.

«Премьер-министр практически запретил какие-либо революционные шаги относительно пенсионной реформы. Поэтому про это сейчас даже никто не говорит. Никакого увеличения пенсионного возраста не будет: ни женщинам, ни мужчинам. Ничего этого не планируется», – сказал С. Тигипко (*ProUA (www.proua.com)*). – 2010. – 21.04).

***

Уряд на своєму засіданні ухвалить рішення, згідно з яким буде усунуто диспропорцію в розмірі пенсій військовослужбовців. Про це повідомив Прем'єр-міністр України М. Азаров.

Прем'єр-міністр зауважив, що більше ніж 9 тис. військових пенсіонерів не нарахувалися надбавки за особливі умови служби. Зокрема, за словами М. Азарова, без надбавок до пенсій залишилися військовослужбовці, які проходили службу на об'єктах з обслуговування ядерної зброї, у складі екіпажів підводних атомних човнів, на полігонах з випробуванням ядерної зброї, на космодромі «Байконур». Таким чином, буде повністю і остаточно усунено диспропорції в пенсіях військовослужбовців незалежно від часу їх виходу на пенсію.

«Сьогодні ми вносимо зміни до порядку перерахунку пенсій військовослужбовцям і ліквідуємо цю несправедливість», – наголосив глава уряду (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2010. – 21.04).

***

Правительство намерено обратиться к Президенту с просьбой отменить указы, блокирующие приватизацию. Об этом сообщил председатель Фонда госимущества А. Рябченко.

По словам чиновника, речь идет прежде всего о возможной приватизации тепловых энергогенерирующих компаний.

Стоит отметить, что принятая за основу парламентом правительственная программа социально-экономического развития Украины на 2010 г. предусматривает отмену ряда норм указа Президента В. Ющенко от 6 марта 2008 № 200 (*МинПром (minprom.ua)*. – 2010. – 21.04).

***

Міністр економіки України В. Цушко зустрівся з Надзвичайним і Повноважним Послом Федеративної Республіки Бразилія в Україні А. Фернандо Круз-де-Мелло. Про це повідомили в прес-службі Мінекономіки.

Учасники зустрічі обговорили стан та перспективи двостороннього торговельно-економічного та інвестиційного співробітництва. Зокрема, домовилися про започаткування нових форм співпраці в космічній та фармацевтичній галузях, у сфері авіабудування, енергозбереження, сільського господарства, оборони та інших.

«Бразилія є ключовим торговельно-економічним партнером України в латиноамериканському регіоні», – наголосив міністр економіки України.

У цьому контексті міністр економіки та Посол Бразилії в Україні обговорили питання організації та проведення наступного четвертого засідання комісії, яке заплановане на липень поточного року в Бразилії. Учасники зустрічі наголосили також на важливості залучення бізнесових кіл до виставкових заходів та бізнес-форумів у рамках проведення засідання Міжурядової українсько-бразильської комісії (*Інтермедіа консалтинг (www.intermedia.org.ua)*. – 2010. – 21.04).

***

Совет Европы хочет услышать оценку высших должностных лиц Украины профессиональную и политическую оценку ранее утвержденного Плана действий СЕ для Украины на 2008–2011 гг., сообщает пресс-служба Министерства юстиции Украины. По словам представителя Генерального секретаря Совета Европы А. Петерсон, европейская сторона готова обсуждать и корректировать, согласно видению нового руководства Украинского государства, планы сотрудничества в направлениях защиты права человека, развития верховенства права, содействия демократическим процессам. В частности, по словам А. Петерсена, на Европейском континенте придают особое значение ранее начатому сотрудничеству в рамках проектов борьбы с коррупцией, судебной реформе и прочим.

Кроме того, по словам представителя Генсека СЕ, европейскую сторону интересует позиция нового руководства Украинского государства о необходимости реформирования системы прокуратуры и пенитенциарной системы Украины (*Версии.com (www.versii.com). – 2010. – 22.04.*)

ПОЛІТИКА

Лідер об'єднаної демократичної опозиції Ю. Тимошенко заявляє, що Президент В. Янукович грубо порушив Конституцію, підписавши угоду з Росією про продовження базування Чорноморського флоту РФ ще на 25 років після 2017 р. з можливістю пролонгації на наступні п'ять років.

Лідер об'єднаної опозиції при цьому підкреслила, що таким чином В. Янукович, який нечесним шляхом прийшов на посаду Президента, продовжує торгувати національними інтересами країни.

«Цей крок В. Януковича говорить про те, що Президента в Україні немає. Це людина, яка нечесно потрапила на посаду і яка сьогодні заради відбілювання власного іміджу і підтримки окремих держав по суті нехтує Конституцією і повністю руйнує національні інтереси України: це є високотехнологічний уран, це є Чорноморський флот... Що далі? Це не просто зрада, це початок системної руйнації незалежності нашої держави», – заявила Ю. Тимошенко.

«Фактично перебування Чорноморського флоту на українській території подовжено на 30 років – на 25 років за угодою і ще на 5 років – за згодою сторін», – пояснила Ю. Тимошенко (*Фундація «Відкрите суспільство» (deputat.org.ua). – 2010. – 21.04.*)

***

Ю. Тимошенко вимагає провести в суботу позачергове засідання Верховної Ради у зв'язку з продовженням перебування в Україні Чорноморського флоту

РФ. Про це вона сказала на брифінг у середу, 21 квітня, повідомляє прес-служба БЮТ.

Лідер опозиції закликала всіх народних депутатів, які «розуміють, що відбувається», прийти до Верховної Ради і підписатися під вимогою скликати позачергове засідання парламенту.

«Я переконана, що такі події зобов'язані оцінити всі опозиційні сили, а також усі депутати, які розуміють, що країна ведеться просто в нікуди, у руйнацію. Ми будемо збирати ці підписи завтра у Верховній Раді, біля сесійної зали, до тих пір, поки не зберемо необхідні 150 підписів», – додала Ю. Тимошенко.

Також Ю. Тимошенко звернулася до представників парламентських опозиційних сил з проханням підписати спільну угоду щодо захисту національних інтересів в цей складний період часу (*Фундація «Відкрите суспільство» (deputat.org.ua). – 2010. – 21.04).*

***

В партії «Наша Україна» заявляють о необхідності смещення Президента України В. Януковича с поста главы государства посредством импичмента.

«Президент, нарушивший нормы украинской Конституции (ст. 17) относительно запрета размещения на территории Украины иностранных военных баз, должен быть смещен в порядке импичмента», – говорится в заявлении партии «Наша Украина», распространенном в среду, 21 апреля.

В заявлении также подчеркивается, что «политический выход из нынешней ситуации может быть один – досрочные парламентские выборы» (*MIGnews.com.ua (www.mignews.com.ua). – 2010. – 21.04).*

***

Депутат от НУ – НС А. Яценюк заявил, что Верховная Рада будет заблокирована с целью недопущения ратификации соглашения по российскому флоту. Об этом он сказал в эфире «5 канала». «Я прекрасно осознаю, что парламент будет заблокирован», – отметил депутат.

Вместе с тем, А. Яценюк считает: «Они (коалиция. – Ред.) будут как паровоз ехать вперед и пытаться ратифицировать это соглашение. По одной простой причине: скорее всего, за закрытыми дверями было договорено – ратификация соглашения и так называемое уменьшение цены на газ – это привязанные вещи».

«По моему убеждению, подписание этого соглашения единолично Президентом противоречит Конституции. В Конституции четко указано, что условия пребывания флота определяются уже ратифицированным соглашением», – подчеркнул депутат. По его словам, если Президент В. Янукович «захотел продлить срок пребывания флота», то должны быть внесены изменения в Конституцию. «Эти положения Конституции требуют референдума», – добавил А. Яценюк.

Кроме того, депутат заявил: «Если сейчас идет речь о якобы скидке на газ, то я хочу очень жестко опровергнуть эту ложь. Это не скидка на газ. Это реальная рыночная цена». «А те, кто на этом хотят спекулировать из Партии регионов, пусть купят себе интернет, я им проведу. Пусть посмотрят реальную средневропейскую цену на газ. Европа покупает газ от 170 до 220 долл. за 1 тыс. куб. м», – подчеркнул А. Яценюк (*Главком: Новости политики и экономики (glavcom.ua)*). – 2010. – 22.04).

***

Конституційний Суд відмовив у відкритті провадження у справі про офіційне тлумачення використання існуючих військових баз російським чорноморським флотом.

Відповідне подання було подано екс-президентом В. Ющенком і 50 депутатами, повідомляють ЗМІ з посиланням на джерело, близьке до КС.

20 квітня 12 суддів з 18 проголосували за відмову у відкритті провадження в цій справі. Суд обгрунтував своє рішення непідвідомчістю КС таких питань.

Як відомо, пункт 14 розділу 15 «Перехідних положень» Конституції говорить, що використання існуючих військових баз на території України для тимчасового перебування іноземних військових формувань можливе на умовах оренди в порядку, визначеному міжнародними договорами України, ратифікованими Верховною Радою.

У той же час ч. 7 ст. 17 Конституції говорить, що на території України не допускається розміщення іноземних військових баз (*Українська правда (http://www.pravda.com.ua)*). – 2010. – 22.04).

***

Керівник Центрального штабу Блоку Юлії Тимошенко О. Турчинов вважає, що депутати, які не підтримують позицію партійної сили, за списками якої пройшли до парламенту, повинні скласти депутатський мандат.

«У нас врешті-решт не рабовласницький лад, немає господарів і рабів, немає людей залежних, яких кривдять або погано годують. Є самостійні політики, які вільні ухвалювати рішення, нести за них відповідальність. Перестав розділяти позиції політсили, від якої обрався, не згоден з думкою керівництва? Клади мандат і будь вільний! Це чесно принаймні», – сказав О. Турчинов.

На думку О. Турчинова, процес оновлення кадрів в БЮТ вже почався. «Ми активно займаємося партійною роботою. Вже пройшли партзбори на рівні первинних організацій, відпрацьовуємо графік міських і районних зборів. Продовжується і процес оновлення кадрів, який дійде, безумовно, і до обласного рівня, і до центрального. “Очищення” рядів відбувається як адміністративно-організаційним шляхом, так і природним – “слабкі ланки” просто відпадають», – пояснив він (*Фундація «Відкрите суспільство» (deputat.org.ua)*). – 2010. – 20.04).

***

Политические партии, не поддерживающие действия власти, должны поступиться собственными амбициями и начать координировать свои усилия, считает лидер партии «Единый Центр» В. Балога.

Политик также выразил уверенность, что продолжающееся сейчас соревнование за оппозиционное первенство вредит и самим силам оппозиции, и обществу, которое постепенно теряет политическую альтернативу и механизмы контроля за властью.

По его мнению, сейчас значительная часть демократических сил фактически самоустранилась от активной конкуренции власти. Оппозиции как единого, деятельного и эффективного целого пока нет. «Одна политическая сила, которая надела «оппозиционную корону», в основном разменивается на мелочную риторику и создание информационного спама. Другой политический проект с признаками оппозиционности настолько размыт и направлен в такое далекое будущее, что не может считаться серьезным противовесом существующей власти», – считает В. Балога.

Лидер «Единого центра» отметил, что сложившуюся на сегодня монолитную власть способна контролировать только такая же крепкая оппозиция. По его мнению, первые испытания на способность оппозиционных сил к взаимодействию они будут проходить во время утверждения программы деятельности правительства и принятия государственного бюджета. «Это – существенный объединительный фактор, прежде всего, для фракции блока «Наша Украина – Народная самооборона», – уверен В. Балога.

По его мнению, нардепам от НУ – НС нужно поскорее собраться на заседание, обсудить и объявить о своем видении того, как они будут действовать в оппозиции. В частности, фракция должна дать общую оценку программным и бюджетным предложениям Кабмина. «Причем это должно быть не пустое критиканство, а профессиональные выводы и встречные инициативы», – отметил политик (*МинПром (minprom.ua)*). – 2010. – 21.04).

***

Подписанием соглашения о продлении срока пребывания Черноморского флота Президент Украины В. Янукович фактически начал процесс сдачи Крыма Российской Федерации. Так прокомментировал лидер «Единого центра» В. Балога договоренности Президентов Российской Федерации и Украины.

Политик подчеркнул, что увеличение срока пребывания Черноморского флота РФ на 25 лет является лишь формальным поводом для реализации планов России по возвращению Севастополя и Крыма под свой политический и административный контроль (*Флот 2017 (http://flot2017.com/ru)*). – 2010. – 22.04).

***

«За Україну!» ініціює Національний рух опору проти дій влади, яка пішла на зраду національних інтересів. Про це йдеться в заяві партії. Зокрема, у заяві йдеться:

«Партія “За Україну!” розцінює підписання В. Януковичем угоди про продовження на 25 років перебування Чорноморського флоту в Україні як пряме порушення Конституції України. ...

Перші 50 днів діяльності Президента і його уряду засвідчують: команда Януковича не прийшла творити реформи, їхня мета – нищення всього українського й особисте збагачення.

Влада пішла на принципову здачу українських інтересів. У той час як цивілізовані країни розробляють родовища сланцевого газу, займаються енергозбереженням, В. Янукович рятує “Газпром”, збільшуючи закупівлю газу в 2010 р. до 36,5 млрд куб. м. Здача української ГТС і підземних газосховищ – це наступний етап.

Тому партія “За Україну!” ініціює Національний рух опору проти дій влади, яка пішла на підписання харківського пакту» **(Інтермедіа консалтинг (www.intermedia.org.ua). – 2010. – 22.04).**

***

Компартія виступатиме категорично проти врахування вимог МВФ у бюджеті України на 2010 р. Про це на прес-конференції у Чернігові заявив лідер КПУ і парламентської фракції комуністів П. Симоненко.

«Ми будемо робити все, щоб не були враховані вимоги Міжнародного валютного фонду, які зараз висувуються до уряду М. Азарова. Мова йде про підвищення пенсійного віку, про 75-відсоткове збільшення тарифів на газ, про збільшення інших тарифів і зменшення фінансування соціальних програм через обмеження дефіциту бюджету. Всі ці проблеми в черговий раз засвідчують, що Україна, якщо буде ставати на цю позицію, втрачатиме політичну незалежність. Тому ми будемо категорично проти цього виступати. Ми також будемо наполягати на тому, щоб всі обіцянки відносно соціальних стандартів, які давалися «регіоналами» до виборів, обов’язково були у повному обсязі враховані і виконані», – сказав П. Симоненко **(Фундація «Відкрите суспільство» (deputat.org.ua). – 2010. – 20.04).**

***

Научный директор Школы политической аналитики при НаУКМА А. Гарань считает, что сейчас оппозиция получила возможность для контригры. Об этом он сказал, комментируя подписание соглашения между Украиной и Россией о продлении срока пребывания ЧФ РФ в Украине на 25 лет после 2017 г.

«... Оппозиция сейчас получит возможности для контригры. И мне кажется,

что оппозиция должна выступать менее эмоционально, но с очень четко подобранными аргументами, которые могли бы оказаться понятными для людей», – сказал А. Гарань.

По его словам, Партия регионов сейчас будет делать ударение на том, что Украина благодаря этому соглашению получила более дешевый газ и за счет этого можно будет не поднимать цену на газ для населения и обеспечить экономический подъем. «И здесь действительно перед оппозицией станет вопрос о том, как объяснить людям, что национальные интересы за деньги не сдаются. Возможно, здесь нужно будет обращаться к примеру Прибалтики и восточноевропейских стран, которые пошли на такой шаг, как выведение оттуда советских и российских войск. Очевидно, именно это должно служить примером Украине», – сказал А. Гарань (*Главком: Новости политики и экономики (glavcom.ua)*). – 2010. – 21.04).

***

21 квітня 2010 р. В. Янукович на 25 років продовжив термін перебування Чорноморського флоту Російської Федерації на території нашої держави. Волинська обласна організація Всеукраїнського об'єднання «Свобода» розцінює такі дії В. Януковича як ганебну здачу національних інтересів України та бруталне топтання Основного закону – Конституції України. Таке заявив голова Волинської обласної організації ВО «Свобода» А. Вітів.

За його словами, «Свободу» також обурює практика команди В. Януковича, згідно з якою журналісти незалежних українських видань не були допущені на прес-конференцію керівників двох країн у Харкові, хоча російські представники ЗМІ змогли туди потрапити. ...

Волинська обласна організація ВО «Свобода» звертається до голови Волинської обласної ради, керівників фракцій БЮТ, «Наша Україна», УНП у обласній раді з вимогою невідкладно скликати позачергову сесію обласної ради і прийняти звернення, в якому засудити дії В. Януковича як такі, що суперечать національним інтересам України (*Волинська правда (http://www.pravda.lutsk.ua)*). – 2010. – 22.04).

ЕКОНОМІКА

Європейський Союз готов оказать помощь Украине в проведении реформ. Об этом заявил европейский комиссар по расширению ЕС и политике соседства Ш. Фюле.

«ЕС готов принять на себя практические и конкретные обязательства в отношении Украины», – сказал он.

В частности, Ш. Фюле сообщил о готовности ЕС оказать нашей стране

дополнительную макрофинансовую помощь в объеме 610 млн евро, как только Украина возобновит сотрудничество с МВФ в рамках договоренностей о предоставлении кредита stand by.

«Также, если Украина достигнет прогресса в реформировании газовой отрасли, Европейская комиссия предпримет шаги по предоставлению пакета поддержки газового сектора Украины. Если Украина достигнет прогресса в проведении секторальных реформ, ЕС будет готов ответить существенной технической и финансовой поддержкой», – заявил Ш. Фюле.

Евокомиссар обратил внимание на необходимость решительных действий для борьбы с коррупцией, в частности, посредством судебной реформы. Кроме того, он считает, что Украине необходимо приложить усилия для улучшения внутреннего делового и инвестиционного климата, который сейчас является слишком неблагоприятным для внешних инвестиций.

«Однако базой для реализации этих приоритетов является повышение политической стабильности путем введения конституционной реформы. В этом контексте очень важной является открытость в проведении реформы и достижение длительного конституционного урегулирования, которое выдержит проверку временем», – резюмировал он (*МинПром (minprom.ua)*. – 2010. – 21.04).

***

Украина должна получить от Международного валютного фонда кредит 12 млрд долл. в течение ближайших 2,5 лет в рамках новой программы поддержки экономики.

Об этом сообщил вице-премьер-министр Украины по экономическим вопросам С. Тигипко.

«Мы представим украинский проект программы сотрудничества с МВФ на следующие два с половиной года. Это новая программа, направленная на поддержку экономического роста», – сказал С. Тигипко.

По словам вице-премьер-министр Украины по экономическим вопросам, первый транш будет выплачен уже в июне этого года (*НОВЫЙ МОСТ (www.new-most.info)*. – 2010. – 20.04).

***

Якщо Україна не ввезе в найближчі 2–3 місяці цукор за квотами – вже влітку ціни на нього «злетять» до 12 грн за кг. Таку думку висловив директор інформаційної компанії «Проагро» М. Верницький.

«Наші запаси вичерпаються, і на ринок хлине «лівий» цукор з Польщі, Білорусі, Росії», – заявив він.

Нинішнє певне здешевлення цукру він називає тимчасовим.

Причин здешевлення експерти називають три: продаж торішніх запасів цукру виробниками (в основному це дрібні фермери, яким потрібні гроші на посівну і для розрахунку за торішніми кредитами), імпорт сирцю з цукрової тростини (з

початку року надійшло близько 80 тис. т, очікується ще 180) і поява на ринку неврахованих запасів, завезених контрабандою.

«Торішні запаси виснажаться до осені. Тоді і можливе зростання цін на 1–1,5 грн/кг, але це ненадовго, максимум на 2 місяці – серпень – вересень, а з жовтня вже буде цукор нового урожаю, і ціна знову опуститься до 7,5–8 грн/кг. Зараз же завалювати ринок дешевим цукром виробникам не вигідно, їм потрібні гроші на посівну, тому нижче 7,80 не буде», – заявив голова Асоціації «Укрцукор» М. Ярчук (*Львівський портал (portal.lviv.ua)*. – 2010. – 21.04).

***

Україна запропонувала Росії й Білорусі організувати роботу «Суміхімпром» за давальницькою схемою. Про це під час брифінгу повідомив заступник міністра промислової політики В. Немілоствий.

«Ми запропонували на українсько-російській та українсько-білоруській комісіях розглянути питання про те, щоб наше підприємство завантажити, керуючись давальницькою схемою. Воно запрацює на повну потужність, ми хоча частково й віддаємо свій ринок, але разом з тим продаємо частину цієї продукції. Ми це питання порушили перед нашими колегами з Росії й Білорусі і чекаємо відповіді щодо співпраці в цьому напрямку», – сказав В. Немілоствий (*Інтермедіа консалтинг (www.intermedia.org.ua)*. – 2010. – 20.04).

***

Україна в январе – марте 2010 г. по сравнению с аналогичным периодом 2009 г. увеличила экспорт чугуна на 18,4 %, до 356,17 тыс. т. Об этом заявил источник в Кабинете Министров.

Выручка от зарубежных поставок в этот период составила 118,86 млн долл.

В то же время в марте нынешнего года экспорт украинского чугуна по сравнению с февралем уменьшился на 29,7 %, до 112,19 тыс. т. В годовом исчислении поставки указанной продукции упали на 34,1 %.

Выручка от экспорта чугуна из Украины в марте возросла на 1,7 %, до 48,14 млн долл. Основным покупателем украинского чугуна в марте стали США, доля которых в общем объеме экспорта чугуна из Украины составила 101,68 тыс. т, или 90,6 % (*МинПром (minprom.ua)*. – 2010. – 21.04).

***

Правление Национального банка утвердило формы присутствия регулятора на межбанковском валютном рынке Украины во II квартале 2010 г. Об этом говорится в опубликованном сегодня (21.04. – Ред.) постановлении № 206 от 15 апреля 2010 г.

В соответствии с документом в апреле – июне 2010 г. НБУ не будет осуществлять регулярные валютные интервенции по единому курсу для сглаживания чрезмерных колебаний обменного курса гривни.

Кроме того, Нацбанк впервые с начала кризиса отказался от регулярного проведения специальных аукционов, на которых валюта по льготному курсу продавалась банкам для заемщиков-физлиц, имеющих валютные кредиты.

Как отмечается в документе, решение о проведении таких аукционов, а также интервенций на межбанке будет приниматься правлением в соответствии с ситуацией на валютном рынке.

Следует отметить, что начиная с марта НБУ прекратил продажи валюты на межбанке и перешел к ее обратному выкупу для увеличения своих международных резервов. Согласно отчетным данным в марте регулятор купил 1 млрд долл., за первые две декады апреля – еще 638 млн долл. При этом руководитель группы советников председателя НБУ В. Литвицкий сообщил, что регулятор продолжит выкуп валюты на межбанке до тех пор, пока это будет позволять рыночная конъюнктура (*МинПром (minprom.ua)*). – 2010. – 21.04).

***

Украина в марте 2010 г. по сравнению с февралем сократила экспорт титанового концентрата на 9,3 %, до 22,34 тыс. т – на 5,29 млн долл.

В заданный период Украина экспортировала титановый концентрат преимущественно в Россию.

По сравнению с мартом 2009 г. экспорт титанового концентрата в марте 2010 г. увеличился на 37,3 %. В январе – марте 2010 г. по сравнению с январем – мартом 2009 г. экспорт титанового концентрата увеличился на 17 %, до 63,26 тыс. т – на 13,03 млн долл. (*МинПром (minprom.ua)*). – 2010. – 21.04).

***

Россия признала, что сланцевый газ, залежи которого в Западной Украине будут разведывать американцы, угрожает ее газовому монополисту – «Газпрому». Хотя масштабы проблемы пока не ясны, некоторые российские чиновники уже выражают беспокойство увеличивающимися темпами развития добычи «голубого топлива».

Министр природных ресурсов РФ Ю. Трутнев стал первым высокопоставленным чиновником РФ, который публично признал возможность негативного влияния разработок украинского сланцевого газа на положение «Газпрома».

«Я считаю, что перспективы изменения газового рынка под воздействием сланцевого газа существуют. Имеем проблему сланцевого газа. Это позиция не только моя, но и «Газпрома», – сказал Ю. Трутнев.

Он добавил, что недавно обсуждал этот вопрос с представителями газовой монополии, разделяющими его опасения (*НОВЫЙ МОСТ (www.new-most.info)*). – 2010. – 20.04).

***

Кабинет Министров одобрил проект соглашения с правительством Российской Федерации о сотрудничестве при строительстве энергоблоков № 3 и № 4 Хмельницкой АЭС. Такое решение принято на заседании Кабмина, сообщил первый заместитель министра топлива и энергетики В. Макуха.

По его словам, данное соглашение является рамочным и определяет условия совместной работы сторон над проектом строительства. Документ также предусматривает предоставление российской стороной кредита на осуществление работ, оговаривает условия сохранения конфиденциальной информации и использования интеллектуальной собственности.

В то же время замминистра отметил, что соглашение не предусматривает конкретного размера кредита и сроков его предоставления российской стороной. «Данный вопрос должен быть оговорен отдельным контрактом, как и вопросы поставок и вывоза топлива», – сказал он (*МинПром (minprom.ua)*. – 2010. – 21.04).

***

Украина в марте 2010 г. по сравнению с февралем увеличила экспорт черного металлолома в 3,7 раза, до 50,69 тыс. т.

Выручка от экспорта черного металлолома увеличилась в 3,3 раза и составила 14,92 млн долл.

По сравнению с мартом 2009 г. экспорт черного металлолома в марте 2010 г. сократился на 12,3 %. В январе – марте 2010 г. по сравнению с январем – мартом 2009 г. экспорт черного металлолома увеличился на 5,1 %, и составил 94,28 тыс. т на 26,96 млн долл. (*МинПром (minprom.ua)*. – 2010. – 21.04).

***

Вице-прем'єр-міністр України С. Тігіпко вважає, що поліпшення економічної ситуації в Україні відбудеться вже у 2011 р.

«Ми повинні реалізувати реформи і створити умови, щоб економіка знову запрацювала. Ми маємо намір перейти на середньострокове планування – бюджет розроблятиметься на три роки, щоб виробники знали, на які параметри орієнтуватися», – зазначив під час інтерв'ю С. Тігіпко.

Вице-прем'єр-міністр наголосив, що сьогодні уряд створює всі умови для того, щоб уже наступного року отримати стабільне економічне зростання, а під кінець 2011 р. – вийти на докризові показники.

На думку вице-прем'єр-міністра, важливим чинником для подальшого розвитку економіки є також продовження співробітництва з МВФ. «Домовимося з Міжнародним валютним фондом – будуть інвестиції, буде й економічне зростання», – переконаний С. Тігіпко (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*. – 2010. – 21.04).

***

В марте 2010 г. доля просроченной задолженности в Украине к 1 апреля составила 9,9 % от общей суммы выданных кредитов. Об этом говорится в сообщении Нацбанка Украины.

Так, по данным регулятора, в абсолютном выражении объем просроченной кредитной задолженности за прошлый месяц увеличился на 2,2 % (на 1,565 млрд грн) – до 71,776 млрд грн.

Кроме того, согласно сообщению НБУ, совокупный зарегистрированный уставный капитал банков в марте возрос на 5,9 %, а с начала года – на 7,7 % (на 7,138 млрд грн), до 128,39 млрд грн.

Общее количество действующих в стране банков с иностранным капиталом, как говорится в сообщении НБУ, в марте сохранилось (51 финучреждение). Количество банков со 100 % иностранным капиталом также не изменилось – в стране работает 18 таких финучреждений.

В то же время доля иностранного капитала в совокупном уставном капитале банков по итогам марта снизилась до 34,2 %. В целом, согласно данным НБУ, к 1 апреля в Украине действовало 175 банков из 196 зарегистрированных (19 банков – в стадии ликвидации) (**НОВЫЙ МОСТ** (www.new-most.info). – 2010. – 21.04).

***

В своем новом докладе Международный валютный фонд прогнозирует инфляцию в Украине по итогам 2010 г. на уровне 9,4 %, рост ВВП – 3,7 %.

По его данным, в 2011 г. инфляция в Украине составит 9 %, рост ВВП – 4,1 %, а в 2015 г. – 4,9 %, рост ВВП – 4 % (**Перший Діловий канал** (www.fbc.net.ua).– 2010. – 22.04).